

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an.
Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 100 Lei pe an, 50 Lei pe jumătate de an 25 Lei pe un pătrar de an. — Deosebite, folie nu se dau.
Pentru străinătate: Iugoslavia, Cehoslovacia 200 Lei. — Pentru America, 200 Lei pe an, trimiși prin cec de bancă toți la Orăștie

Redacția în Orăștie (Tranșilvania) | Faxile pentru popor | Director, Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie Tranșilvania

Incep bârfelile.

Fiindcă Profesorul A. C. Cuza și „Liga Apărării Naționale Creștine” pe care o conduce, e primit, pe unde trece, cu îmbrățișare atât de caldă din partea poporului, cum nu se poate vedea la primirea nici unui alt bărbat politic ce merge color ori color prin țară, — această alipire a poporului trebuie comva împedecată, bucuria lui tolbarată...
 După întoarcerea d-sale în Ardeal, mai ales înăsa după adunarea dela Cluj gazetele de partid au primit poruncă să atace pe propoveditorul evangheliei celei nouă, care întoarce fața poporului spre dușmanul cel mai rău și spre proptelele sale, și nu ne învăță să ne zgârim obrazul numai noi între noi, frați la frați.

Ce spun folie partidelor despre d. Cuza și Liga A. N. Creștine? Că nici Liga nu e altceva decât un partid, care vorbește de rău pe celelalte partide, pentru că ar dori să le iee locul și să ajungă ea la conducerea țării! Îndeosebi însă vorbește de rău pe partidul țărănesc, dar și pe cel național, mai puțin pe cel averescan și aproape deloc rău despre cel liberal, și prin urmare Liga e un fel de ortacă a liberalilor!

Și cum liberalii sunt foarte urgiști azi în popor, vorba e feteț aleasă pentru a face pe oameni să nu le fie drag de Liga, precum nu li-i drag de liberali!

Cel ce au ascultat numai un deva pe d. Cuza, știu că acest lucru nu e adevărat. Când, de pildă, la Cluj spunea că guvernele partidelor de azi, nu au nici o politică internă și nici una externă, — nu privea asta în întâia linie pe liberali, cari sunt la guvern? Privea ea și pe celalalt, dar în întâia linie pe cel acum la cârmă.

„Liga Apărării Naționale creștine”, chiar pentru aceea, ba numai pentru aceea, a luat ființă, pentru că vede prea slab apărare interesele naționale, prin partidele politice azi în ființă.

Și fiindcă oamenii Ligii știu bine, că și în celelalte partide în toate, se găsesc mulți Români buni și creștini buni, cari nu s mulțumesc cu partidele partidelor lor față de primejdia jidovescă. Liga de aceea nu-și zice „partid” ci „Liga”, adică însoțire, împreună, de mână, căci ea vrea să deie unilej Românilor buni din toate partidele, ca să s împiedice noi pentru lupta de apărare a neamului de primejdia, de care celelalte partide încep să se împiedice și să se apără deloc! Ea vrea să se lupte între ei și banii Români din toate partidele, din toată țara, pen-

tru a ajunge adevărați stăpâni pe țară și a înlătura pe cei ce ni s'au sult pe gât și ne strâng mereu, ca să de sufoace!

Intru cât celelalte partide nu au în programele lor această apărare, ci se dau, unele mai mult, altele mai puțin, în coate cu jidanii, firește că d. Cuza și Liga zic că „politica” lor nebarbătească în acest punct.

Că pentru partidul țărănesc se pun cuvinte mai aspre ca pentru celelalte, e așa de firesc, când știi, că d. Cuza și Liga prețuesc pe celelalte partide românești, după măsura în care au primit și sufăr jidanii în sânul lor. Iar între partidele azi în ființă, cel mai plin de jidani și mai plecat naîntea jidanilor, este partidul țărănesc. Celelalte pot fi arătate numai ca mai puțin betegite de jidani, — dar, durere, molipsite și ele.

Așa trebuie înțeles d. Cuza și plângerea d-sale împotriva celorlalte partide, și aceasta ca un lucru pe care d. Cuza îl spune cu durere, nu cu bucurie. Fie sigure z'arele partidului național, cari încep să atace pe d. Cuza și Liga, — că d. Cuza și Liga ar fi cel mai fericiți, dacă mănă ar putea spune despre oarecare din partidele de azi, că — s'a curățit de jidani, nu se mai pleacă lor, nu și mai îndrumă politica sa după placul acelor. D. Cuza și toată Liga ar îmbrășița cu căldură acel partid, s'ar contopi chiar cu acelal — și ce bine ar fi de b'ata noastră naște românească, cea atât de roasă azi de carii jidovești!...

Bârfelile ce încep să se arunce asupra Ligii și a dlui Cuza, că sunt în slujba „liberalilor”, sunt vorbe răutăcioase, vorbe de clacă, când se vede la tot pasul cum „binevoitorii” liberali stau cu bicul în calea Ligii pe unde numai ea trece, și — nu lasă să iasă din postă afară gazeta ei conducătoare: „Apărarea Națională”, — lucru pe care nu l face guvernul liberal cu g zeta nisi unui alt partid! E acesta semn de „sprijin” dat de liberali „Ligii”?

De o înghébure ca „Liga Creștină” ar trebui să se bucure toți Români, de orice partid s'ar ținea ei!

Cel ce se supără că vâd o pornire atât de românească și creștină, — vai de ei!

Piatra de probă!

La „Liga Naționaliilor” se va desbata în curând cererea jidanilor din Londra, împotriva guvernului din Ungaria, care a întărit prin lege „numerus clausus” la Universități, — adică număr restrâns de studenți: tot neamul să poată da la

Universitate numai atâta tineri, pe cât e numărul lui față de numărul poporului susținător de stat, al Ungurilor.

Auzi creștine! Jidanii din Londra, din altă țară, cer Ligii să poruncească Ungariei, să lase porți deschise în școlile sale jidanilor, ca să copleșească viața de obște!

„Liga Naționaliilor” e în fața unei mari probe: De va face pe placul jidanilor din Londra, se dovedește neîndolos, că e aceea ce se spune despre ea: un scaun al jidovimii din toată lumea, care face prin ea în toate țările aceea ce le place jidanilor, — nu ce e trebuința și binele poporului susținător de stat! S'o vedem.

Se dă loc pentru „Case Naționale” la sate.

Dorind binele poporului, oamenii cu gând bun au cerut guvernului, să deie în fiecare sat câte un locșor, la loc potrivit, pentru a se zidi pe el „Casă Națională”, adică Casă de cetire pentru locuitorii satului. Se știe ce s „Casele Naționale”: locul de întâlnire al iubitorilor de cetire. În loc să-și piardă vremea în alt fel, și poate în fel stricăcios ori trupului ori sufletului, ori amândurora, — știutorii de carte se adună la Casa Națională, unde găsesc numeroase gazete de cetit, iar în Bibliotecă (dulapul de cărți) găsesc cărți plăcute și folositoare. Cetesc și se deșteaptă.

A ajuta satele să-și poată zidi astfel de Case Naționale, e un lucru cuminte și bun.

S'a dat îndrumare Conzilierilor Agricoli, că, unde nu au rezervat (păstrat) un astfel de loc în sat, — să lăe măsurile a se rezerva de aci încolo. Ei pot răscumpăra un locșor de casă în mijlocul comunei, dând celui dela care îl iau, alt loc potrivit, alurea. Și nici un om pricepător nu se va împotrivi unoul astfel de schimb de loc, având în vedere scopul cel foarte nobil.

Unele — altele.

Bugetul pe 1926.

Ministrul de Finanțe, Vintilă Brătianu, a dat zilele trecute lămuri gazetelor din București, asupra bugetului pe care l pregătește pentru anul viitor.

Ei va fi de 29 miliarde și un sfert. — față de 22 miliarde cât a fost în anul de față. Și bugetul ar fi și mai mare, dar din el sunt scoase cheltuielile cu Căile Ferate, cari vor avea conducere de sine.

În noul buget sunt luate 5 mi-

liarde ca cheltuieli noi numai cu sporul plăților slujbașilor de stat și a ofițerilor.

— Ce face țara cu datorile mari față de străinătate (ca urmare a războiului)? Ministrul o arată și asta: În 1921—22 abia erau luate în buget 227 milioane, din bugetul de 7 miliarde. Ca să putem plăti cametele creditorilor noștri din Franța, a trebuit să luăm împrumut din Franța 100 milioane franci francezi. — În 1922 s'au luat în buget 400 de milioane. — În 1923 am pus 2 miliarde și jumătate! — În 1924: 3 miliarde și 360 milioane, în 1925: 3 miliarde 675 milioane. — Pe 1926 s'au luat 4 miliarde și 655 milioane, din cari să copăr toate cametele și se plătește și din capitalul datoriei 1 miliard și jumătate.

Cifrele (numerele) acestea, arată cum gospodăria țării a făcut an de an pași spre întremare, spre însă-nătoșire. Urmând așa, țara va ajunge iar în curând la bunul renume ce l avea înainte de război, — spune ministrul.

Alegerile comunale și județene

după cele mai nouă chibzuell ale guvernului, au să se facă la sfârșitul lui Ianuarie sau începutul lui Februarie. Și anume planul e, ca întâi să se facă alegerile în comunele rurale (sate), apoi în cele urbane (orașe) cari nu s orașe municipii (cu Prefecții lor deosebiți de al județului), și pe urmă în orașele acestea zise municipii. Mai pe urmă decât toate să vor face alegerile comunale în Capitală (București).

Sporirea soldelor ofițerești.

Se știe de toată lumea, că, afară de slujbași țării, foarte slab plățiți sunt, pentru vremile de azi, ofițerii armatei noastre.

În Sârbia, de pildă, ofițerii sunt aproape îndoiți de bine plățiți ca la noi. Și doar e o trebuință de întâia mână a statului, a țării, ca să aibă ofițeri scutiți de gândurile tralului, cari să și poată închina toată gândirea lor științei ce li-se cere, de buni apărători ai patriei, buni conducători în război.

Naînțe de marele războiu România era cunoscută ca țara care își plătea mai bine pe ofițeri, decât țările vecine. După războiu n'a mai fost așa. A rămas în urma altora. Dar să fim dreți și să recunoaștem, că statul, ieșit așa de sărăcit din războiu, nu mai putea face față la toate cererile drepte care li-se înaintau. I au trebuit stăpânirii

ani de zile până să aducă rândulă cât de cât, în gospodăria răsturnată de război, ca apoi să poată îmbunătăți și plățile slojbașilor țării și ale ofițerilor.

Cu bucurie vedem, că acum stăpânirea, din prilejul facerii bugetului pe 1926, a hotărât să urce lefarile (plățile) ofițerilor cu 65 la sută, — adică în loc de fiecare 100 Lei ce primesc azi, să primească în 1926: 165. — Dar fiindcă venitele statului nu permit (nu îngăduie) ca chiar dela anul nou să se dea întreg sporul de 65 la sută, în jumătatea întâie se va da spor de 44, iar din jumătatea a doua 65 și și deosebirea rămasă neplătită în jumătatea întâie. Asta pentru cuvântul, că în jumătatea a doua a anului plătirile în dări sunt mai mari ca în jumătatea întâie, și atunci se pot plăti și sumele ce nu s'a putut în jumătatea întâie.

Din viața partidelor.

În sânul Partidului Național se petrec frământări, cari tind să ajungă la împerechiere, după care Partidul să știe pe ce drum merge. Apropierea de țărăniști e care face frământarea. Sunt două păreri: unii spun: Să ne unim cu țărăniștii și așa ca ei să-și scoată la iveală, să-și împingă la loc de frunte, pe Stere al lor, cu toată pată mare ce-l copere, de vin zător de țară în clipele cele mai grele pentru țară, în zilele de război. Dacă singuri suntem prea slabi, și dacă ei nu se lasă de acest om păcătos, fie și așa, numai să fim împreună, doară ajungem cumva la putere.

O parte din membrii Partidului Național însă gândesc și grăesc alt fel. Ei spun: Păcate mari ca alui Stere, nu se pot ierta nici de dragul de a ajunge la putere. E ca a fi lega de picioare petri de moară sau a lua pe dracu 'n spate.

Cel-ce vorbesc așa, sunt foștii oameni ai lui Take Ionescu, cari s'au unit cu Partidul Național după moartea șefului lor. Aceștia nu pot uita cum osânda de aspru Take Ionescu pe Stere pentru urita sa purtare din război, și că șeful lor mai bine ar fi fugit din țară, decât să se apropie de acest om cu suflet negru. Printre cei cari tin foarte mult la această curățenie a gândirii și a simțirii românești, este și dl Stelian Popescu, directorul celui mai mare z'iar românesc de azi: „Universul“, fost ministru în guvernul de pe urmă alui Take Ionescu, — și alții cu dînsul.

Acum iacă ce s'a întâmplat: Dl prof. N. Iorga, președintele Partidului Național, ca să dea luare aminte ziarului „Universul“ și directorului său Stelian Popescu, și ca să aibă legături cât mai strânse cu dînsul și cu marele z'iar, — a primit, înainte cu vre-o jumătate de an, să lea conducerea foilor literare „Universul Literar“, scoasă de „Universul“.

Incercările de unire cu țărăniștii au tras însă după ele neînțelegeri între membrii Partidului. Dl Iorga se cam împăcase cu gândul, că trebuie să primească a conlucra cu țărăniștii, chiar dacă aceștia nu se vor desface de Stere. Se va găsi ea o formă ca să poată șede în aceeași casă, chiar de n'or fi puși prea aproape la aceeași masă. — Dar

„Universul“, care a dus o luptă cinstită românească în contra aducerii lui Stere printre politici cinstiți al țării, — nu a putut fi înduplecat macar să tacă despre acest duh rău al țărăniștilor, — ci „Universul“ i-a dat iară câteva lovituri.

În numărul de Luni (23 Nov.) cetim în ziarul „România“ al Partidului Național, că — *dl Iorga s'a retras dela Direcția „Universului Literar“*...

Ce s'a întâmplat? Vădit lucru, că dl Iorga, a întrevădit pe lângă Directorul „Universului“ să-l facă cel puțin să tacă asupra năcazurilor pe care le are partidul din pricină că e pe cale a suferi pe Stere în sânul său, — și d. *Stelian Popescu*, Directorul „Universului“ a arătat că asta una n'o poate face. Nu poate vedea pe Stere în Partidul Național din care face și dsa parte.

De aci supărarea, care a adus despărțirea dela foale.

Ce va mai urma, se va vedea.

Știri dela

Liga Apărării Naț. Creștine.

Adunarea dela Cluj.

Sâmbăta trecută a avut loc la Cluj adunarea „Ligii A. N. Creștine“. A venit Președintele ei dl Prof. A. C. Cuza însoțit de dl Colonel Niculcea dela Iași, dnii Dr. I. Istrate și av. Bacalogiu dela București și numeroși studenți. În gara Clujului dl Cuza a fost întâmpinat de un număr însemnat de cărturari și foarte mulți studenți. Dsa a venit cu steagul tricolor cu svastica pe el! În sala de așteptare cl. I., deschisă numai rar, la primire de oameni mari, dl Cuza a fost salutată de dl rector Clorța în numele Regionalei Cluj, care e fericită a-l vedea pe dl Cuza venind și în acest oraș de frunte al Ardealului, cuib al maghiarizmului jidovit pân'acum. Dl Cuza a răspuns că e vesel a veni și aici și a aduce și alcea aceea ce Liga ducă peste tot locul: Pace și Războiu; pace creștinilor cari cinstesc stăpânirea românească pe aceste plaiuri, și războiu jidanilor, cari ei ne războiesc pe noi pe toți creștinii, și vor să ne robească de tot loruși.

Între puternice urale a fost apoi condus în oraș, pân' la hotel „Astoria“, unde a rostit din balcon câteva cuvinte către mulțimea ce se adunase în fața hotelului.

Volnicia guvernului.

Nu se putea ca guvernul să nu-și arate dinții față de „Liga“. Deși i-se dase sala Teatrului pentru adunare, în ziua din urmă a venit poruncă dela București să nu i-se dea! Ci să fie scoasă adunarea la „Arena Sportivă“, colo afară din oraș, lângă Parc.

Bine a fost și-acolo. S'a adunat lumea și acolo de a umplut urlașă tribună a privitorilor, și jos la poalele ei și pe de laturi. Pe locul liber din fața tribunei, în jurul unei mese, 2 preoți, unul gr. ortodox și unul unit, au slujit în frumoasă frăție, sfințirea apelor, au sfințit 2 steaguri nouă ale Ligii. Coral studenților a dat răspunsurile în chip înălțător. S'au ținut apoi vorbirile.

Dl prof. I. Cătuneanu a deschis adunarea dând cuvânt dlui adv. Bacalogiu din București, care salută adunarea dela Cluj în numele Centrului și a județului Ilfov; au vorbit apoi dnii: adv. Valer

Roman, Valer Pop, Prof. I. Cătuneanu, arătând scopurile urmărite de „Liga“ și starea de umblire în care ne aflăm noi în propria țară, față de un popor vârat pe furiș printre noi și ajuns, prin banul său stors tot de pe noi, să ne fie el poruncitor și noi în robie față de el. Studentul Pascu asigură pe d. Prof. Cuza și Liga, de toată alipirea tinerimei din țară, care cu sufletul ei curat nu poate merge decât pe drumul luminii de ideala sa iubire de neam, pe care a umblat d. prof. Cuza o viață întreagă și umblă acum „Liga“ pe care o conduce.

Dl Prof. Cuza luând apoi cuvântul, arată deosebirea între „Liga“ și partidele politice de până azi. Acestea toate au marea scădere, de a primi în sânul lor membri jidan. Și așa, când ar trebui să-și arate părerea asupra pricinii atât de grele cu Jidanii, nu pot spune nimic, nu pot face nimic! Cum să lei măsurile împotriva Jidanilor, când lucrezi cu ei împreună? Din pricina asta guvernele date de partid, nu au o politică hotărâtă nici în lăuntru țării, nici în afară. În lăuntru fac toate așa cum cer popii țării jidan, în afară asemenea.

„Liga Apărării Naționale Creștine“ se deosebește de această politică prin faptul, că respinge ori ce atingere cu Jidanii, și de aceea poate avea o politică românească și bărbătească și în lăuntru și în afară. Iacă câteva puncte de politică din lăuntru, pe care o va pune în lucrare „Liga“ atunci când, cu ajutorul poporului, va ajunge a avea cuvânt hotărîtor în treburile țării, a lua conducerea ei: Va scoate numai decât pe Jidani din armată, ca pe unii cari o invennează și o strică; — Tot pământul aflător în stăpânire jidovească, fie ca proprietate, fie ca arândă, va fi luat dela ei, ca dela unii ce nu l lucrează, și va fi dat celor ce îl lucrează: țărănilor; — Toate pădurile, azi aproape întregi în mâinile lor, vor fi luate dela ei și date obștilor țărănești din apropierea lor! — Apoi: cum s'a luat dela proprietarul român mosia și s'a dat țărănilor, și lui i-al dat „bonuri“ (hârtii, obligații de stat) cam pe unu a patra a prețului moșiei, — noi vom face lege să se exproprieze (răscumpere) și casele Evreilor dela orașe precum și fabricele lor, pentru a se da negustorului român, meseriașului român, fabricantului român, cărturarului român, — iar jidanului îl vom da un „bon“ (o hârtie) asupra prețului ce i s'a hotărît. Aceasta e cu totulul de trebuință să se facă, pentru a ajunge să avem în țara noastră și orașele iară *românești*, căci ele sunt focarele dela care se răspândește în jur sufletul țării. Ce suflet răspândește azi aceste orașe cu totul străinate? O vedem și o simțim zilnic! Numai veniu, duh rău, ură de țară, înșelăciune, prăpăd. Orașele trebuiesc nesmintit smulse din mâinile acestei streinătăți ce le stăpânește și le strică azi! Iar asta se poate face numai cum o arătarăm mai sus, și numai „Liga Apărării Naționale Creștine“ o va face!

Și alte lucruri cuminți și izvoare din marea sa iubire de neam și dorința de a înălța poporul român în scaunul de stăpân adevărat în țara sa, a mai spus dl prof. Cuza în vorbirea sa.

A fost mult aplaudat. Lumea a plăcut apoi spre oraș cântând „Imnul Studențesc“. Sara a fost banchet în hotelul „Central“.

Duminecă dl prof. Cuza și în-

soțitorii au ținut adunări la Clucea și Gălău. Luni în Gherla, Marți în Dej. Vom scrie cum au umblat pe acolo.

Prinde tot mai mult și în statură tot mai largi credința, că o schimbare hotărâtoare în bine, pentru neamul nostru, numai prin „Liga Creștină“ ne mai poate veni!

De aceea bine fac cei-ce formează secții (despărțăminte) ale acestei Ligi prin toate comunele din țară.

La Clucea.

Despre primirea dlui prof. Cuza la Clucea, ni se scrie:

Sătenii din Clucea și jur'au așteptat în număr foarte mare, deși deregătorile au vestit prin baterea dobel pe sate, că nimenea nu e iertat să meargă la Clucea, că vor fi bătuți! Totuși sătenii din Sebeșul mare, Bologa și Poieni, sau „Palestina mică“ cum se zice acestor sate cotropite de Jidani, au mers chiar cu banderiu de călăreți în calea solilor uror vremuri mai bune! S'a sfințit drapelul, încredințându se Președintelui Dr. Grapini medic. S'au rostit vorbiri foarte plăcute poporului. La rostirea numelui de Jidan, mulțimea striga: Afară cu ei! Căpitanul de jandarmi a oprit pe d. Mih. Pantea a împărți între oameni broșura „Săracă țară!“ A fost de mare folos adunarea de aci.

Inscrieri în Ligă. Fără ca cineva

să fi mers să stea de capul lor, ci numai așa după cetirea foilor, din cari înțeleg ce este și ce vrea să fie „Liga Apărării Naționale Creștine“, în multe comune oamenii se adună ei de ei și se înscriu în Ligă.

La Sofular (Dobrogea).

Primim șireea bună, că în comuna Sofular, din județ Constanța, după ce Ioan Hulea II. le-a cetit oamenilor din foaia „Libertatea“ ce e „Liga Creștină“ condusă de dl prof. Cuza, s'au înștiințat 15 înși, gospodari și tineret bun din comună și s'au rugat să fie și ei înscriși în Ligă, gata a da Ligei tot ajutorul lor ori-când și în ori-ce formă li-se va cere! — Am trimis scrisoarea cu înscrierile, la Comitetul conducător în București.

La Secusigeni (Bănat).

Și mai frumos lucru s'a făcut la Secusigeni, în Bănat: Tinerul cărturar Bălașiu G. Dumitru, care a văzut Procesul Codreanu la Turnu Severin și acolo i-s'a aprins sufletul de dragoste pentru mișcarea pe a cărei frunziș i-a văzut acolo lupțând așa de frumos pentru neam și credință și pentru curățenia neamului, — a dat poporului tîmuri și asupra Ligii și a luminatului ei conducător Prof. Cuza, ca și a tovarășilor săi, — și îndată s'au înscriși 142 de țărani cinstiți și buni Români, ca membri ai Ligii! Toți au iscalit o Declarație prin care joară credință Ligii și că vor îndeplini întocmai aceea ce li-se va cere dela conducerea ei.

Pomenim cu laudă frumoasa hotărîre a poporului din Secusigeni. Listele cu subscrierile le-am înaintat Comitetului conducător la București.

Cei mulți înaltele!

Măsuri de mișet!

E vorbă grea, dar nu le putem numi astfel, măsurile pe cari guvernul liberal le ia, pe ascuns, pentru a împedea „Liga Apărării Naționale Creștine“ de a se face cunoscută țării și a prinde putere.

„Liga“ și-a scos la București o foală a ei, „Apărarea Națională“. Văzusem în București tipărit gața

1 în 14 Novembre. Am tot aşptat şi noi la Orăştie, — dar au trecut 3 zile, 5-6-7 zile, şi nu-ţi vine să sosit deloc!

La adunarea dela Cluj, în 21 Nov., domnii dela Bucureşti au spus cu ei Nr. 2 şi l-au vândut acolo, prin tineri buni.

Şi la Orăştie încă tot n'a ajuns Nr. 1, decum 2!

Din întâmplare am aflat taina: licenţele postale din ţară au primit pruncă dela Bucureşti, să nu imitărtă, să nu lase să iasă din poştă amita gazeto, organul „Ligii Părării Naţionale Creştine!”

Liga e înştiinţată legal la dereptoriile în drept, Statutele ei sunt înaintate Tribunalului şi luată la cunoştinţă, ca şi cele ale oricărui partid politic. Ea e în drept a mişca în ţară, ca şi oricare alt partid. Şi, fireşte, tot aşa e în drept să scoate foaia sa.

În Bucureşti gazeta „Apărarea Naţională” s'a vândut pe străzi, ca şi ziar, şi s'au trecut într-o săptămână vre-o 8000 de foi. În acelaşi timp folle date pe poştă în Bucureşti au fost oprite o vreme. Afându-se de asta, apărătorii drepturilor „Ligii” au protestat la cei în drept să li-au arătat ce călcare de lege săvîrşesc. Atunci i-au dat foii dramul în Bucureşti, dar pe ascuns au copiat postelor din ţară: Nu lăsaţi foaia să ajungă în mâinile cetitorilor! Guvernul n'a avut curajul (trist, păcătosul curaj) de a da ordin pe faţă pentru oprirea ori confiscarea foil, că nu avea nici umbră de drept la asta, — dar o strânge de gât în chip mişeleş, în întunec!

Conducătorii dela Bucureşti al Ligii poate nu le ştiu acestea; vor să în credinţă că, dacă din Bucureşti folle lor au plecat, — apoi cum îşi fac cursul în ţară, — pe când adevărul e cu totul altul: Gazeta nu se vede nicăiri în ţară, — licenţele o în dosită, şi o vor vinde-o ca mâne ca hârtie de pachet, în folosul statului...

E calmea neruşnării într-o încălca în picioare legea, Constituţia ţării şi orice dreptate!

Gazetele jidoveşti cele mai veninoase, pot să apară, şi ziarul guvernului strănută zilnic de paprica ce i-o pun acelea sub nas guvernului şi vicleşii româneşti, — se plău-gere mereu de „veninul” „anumitel prese”, de perfidia ei, de duhul înzător de ţară din scrisese ei, — dar n'o atinge nici degetul cel mic! Nu, că se supără Barbusse şi Costaforu... Iar o gazetă cinstită românească, — e strânsă de gât dela cel dintâi pas al ei în viaţă!

Până când va mai suferi poporul românesc aceste stăpâniri înstreinate, închinute celor mai primejdioşi duşmani ai ţării şi neamului?

Iaca tot atâtea dovezi, că suntem băgaţi cu capul în jugul Jidavilor, şi că — mântuire nu mai poate veni, decât doar dela o stăpânire naţională şi creştină, pe care numai „Liga Apărării Naţionale Creştine”, cea atât de prigonită azi, ni o mai poate da.

Am aflat de altfel la Cluj, că Comitetul central al „Ligii”, aflând de unele din aceste pedeci puse răspândirii foil sale, vă face proces de despăgubire statului, — care prin faptul că a statul banii pe timbrele lipite pe fol, — timbre cari sunt un contract între stat şi cetăţean, că statul îl va sluji pe cetăţeanul cumpărător, cu aceea ce e îndatorat în schimbul acelor tim-

bre!, — a înşelat pe întreprinzător, l'a scurtat în dreptul lui şi l'a pricinuit pagube, pentru cari trebuie să răspundă!

Şi totuşi unele ziare scriu, că „Liga” e „spriginită” de liberali. Dale ar Dzeu lor sprijinul ce-l are foaia „Ligii”.

Pentru „Căminul Cult. Creştin”
(Casa Studenţilor).

Am mai primit dela: Luca Dreghicu din Sîmleu, 15 Lei; — Ioan N Ghindie, din Nilles, Ohio (America) 100 Lei; — Ioan Grosşian, brutar, Sigismund (Banat) 25 Lei; — Petru Patu, econ. Şaitin, 50 Lei, Petru Hornea din Şaitin 100 Lei; — Ion D. Niculescu din Rătezu (jud. Mehedinţ) 100 Lei; — Eugen Boila din Poeni (jud. Cojocna) 100 Lei; — Ios Stoina, Ticvanul-mare, 10 Lei.

Din Râpa de sus, din prilejul botezului copilului dlui Luca Moga, a făcut d Ioan P Banciu colectă (adunare de daruri) pentru Cămin, şi au dăruit: I P Banciu 50 Lei; — V. Mihaleu 40 Lei, Luga Moga 40 Lei, I. Miclăuş 25 Lei; — câte 20 Lei: Fetişa Anicuşa I Banciu, V. Matei par, Irimie Bătă, G Moldovan, German Leon, — iar câte 5 Lei: I. Oprea şi Iust. Şulariu, — de tot 265 Lei

De tot de azi . Lei 765.—
Din Nr.ii trecuţi „ 129.846.—
Dè tot la „Lib.” Lei 130.611.—

Pentru Tablourile studenţeşti:

Din America:

Am mai sosit: Din Springwells, Mich, dela bunul nostru frate, cunoscut de noi ca vrednic Român încă de pe vremea Memorandului, când era acasă în jud. Sibiu ca om tiner şi plin de inimă... Osa, deşi în Springwells sunt Români puţini, a vîndut totuşi icoane cu chipurile studenţilor, la 20 de persoane, primind dela următorii sumele de mai jos:

D. Iridon, 1 dollar 50 cenţi şi 1 dollar plata venirii banilor, — câte 1 doll. au dat Victor Măcelar, Rev. A. Pop, Iosif Stoia, Ion Tatu, Bucur Stoica, St. Preda, Veronica Preda, Nic. Roman şi Alexe Surdu; — câte 50 cenţi: Gligor Boldea, V. G. Diga, I. Stoisor, N. Herbei, Hary Herbei, Mogoş Rădulescu, I. Bucur, G. B. Gălbincea şi Rev. I. Petrovici, — de tot 15 dollari = 3000 Lei.

Suma de azi . . . Lei 3000 —
Din Nr. 46 . . . 139.926 —
De tot, pt. tabl. . . Lei 142.926 —

Pentru familia martiră a ţaranului Gavr. Băilău

a mai trimis Luca Dreghicu Lei 5.
Din Nr. 46. . . 7.705.—
De tot la „L.b.” Lei: 7.710 —

NOUŢĂŢI

Conferinţa dlui prof. Lupuş la Orăştie a fost ascultată de public numărös. Sala mare a „Licenţului” a fost plină. Conferenţiarul a vorbit frumos şi cu amănunţite cunoştinţe asupra trecutului gazetăriei române. A arătat cum cele dintâi încercări le-a făcut profesorul Ioan Pinariu la sfârşitul veacului al 18 lea, apoi alte încercări la începutul veacului al 19 lea (la 1817) făcute de Todor Răcoare şi Karkaleki. Temelie prinde abia a treia încercare, a oamenilor de aproape de 1848, cari scot la 1838 Gazeta Transilvaniei la Braşov şi Telegraful Român la Sibiu, ziare cari trăesc şi azi sunt cele mai vechi în toată Ţara Românească. A arătat rostul lor în viaţa ro-

mânească, rost care a fost ca a bunului profesor şi dascăl.

Despre gazetele de nainte de războiu, şi-a arătat părerea deschis, şi a vorbit de ele cu plăcere, căci toate erau la locul lor, bune apărătoare a neamului faţă de primejdile ce-l ameninţau.

Despre folle de după războiu nu şi-a prea arătat părerea, — poate pentru-că n'a prea avut ce spune bun? Despre cele din Bucureşti însă a spus, că doar două din ele îşi fac datorla de ziare româneşti!..

Adevărat. Durere, că ziarele din „capitala” ţării, sunt surde la o astfel de judecăi rostită asupra lor de un învâţat ca conferenţiarul.

Di prof. Lupuş a fost viu felicitat pentru frumoasa conferinţă. Di Director al Despărţământului „Asociaţiunii” Aron Demetrian, directorul Liceului, l-a adus mulţumiri pentru venirea la noi cu luminata conferinţă.

„Calendarul Naţional” pe 1926, fiind gata s'a trimis tuturor celor ce au trimis bani pentru el.

S'a trimis şi vâzătorilor de foi. Acolo unde cumpăraţi „Libertatea”, găsiţi şi Calendar Preţul 15 Lei.

Barbusse, sfătosul comunist francez, după ce a ţinut o conferinţă la clubul socialist-comunist din Bucureşti, — a fost bine hădăit de tinerimea universitară. Este suflet în această tinerime şi în acest popor, — care nu e aplicată să mai suferă în tăcere orice amestec nechemat strein în trebile ţării.

La Şelimbăr (lângă Sibiu) au avut loc cuvinte şi patriotice sărbări din prilejul ridicării unei prea frumoase „Troite” (cruci de închinare) pe locul unde zac îngropaţi soldaţii lui Mahal Viteazul când a cucerit Ardealul prăpădind aci armata mândrului Báthory, Principele Ardealului.

De azi încolo mormântul e împodobit, locul cinstit, închinăciunile cuvenite aduse.

Mulţumită — Rudenile răposatului farmacist Virgil Viad, în loc de canuni pieritoare, pentru pomnirea mult iubitului lor răposat, au binevoit a trimite Direcţiunii şcolii primare de fete a Statului din Loc, pentru elevele sărace, ca dar de Crăciun următoarele sume: Dr. A. Viad 1000 L., Dr. A. Deac 500 L., Dr. Ioan Jantea 500 Lei, total 2000 Lei. — Corpul didactic le aduc cele mai vii mulţumiri.

D. recştunea.

Scumpire la trenuri. Ziarele din Bucureşti ne aduc ştirea, ca, după cât au aflat, noua conducere cea de sine stătătoare (autonomă) a Căilor Ferate, cari dela Anul nou nainte les de sub conducerea statului, — va urca taxele de călătorie pe trenuri cu 30 la sută. (În loc de 10 Lei, vei plăti 13, în loc de 100: 130)

3 întrebări, — 3 răspunsuri!

Ce curăţă pielea? KOPRO ul!
Ce curăţă stomacul? KOPRO ul!
Ce curăţă sângele? KOPRO ul!
Plăcut, sigur, temeinic!
(558) 4-21 (IV)

La mărfuri nu e încă hotărât cu cât se vor urca.

Bătrâna Regină a Angliei, — mama Regelui George, a murit zilele astea în vârstă de 81 de ani. Ea era de fel din Danemarca şi a venit în Anglia nainte de asta cu 62 de ani ca Princesă tineră, logodnica Principelui de Coroană de pe atunci Eduard (tatăl Regelui de acum). A fost primită cu mare însufleţire de către ţară şi a ajuns a fi tot mai iubită. Ea lasă după sine 4 fil: pe Regele de azi George, şi 3 fete: Ducesa de Fife, apoi pe Regina Maud a Norvegiei şi pe Princesesa Victoria, încă necăsătorită.

Cumpăraţi-vă Noua Lege Comunală şi judeţană

(Legea pentru Unificarea Administrativă) tradusa pe limba poporului aşa fel, că o poate înţelege şi cel din urmă ăran, şi îşi poate cunoaşte astfel drepturile de cetăţean la comună şi la judeţ, şi dreptul slujbaşilor faţă de el.

Preţul: 30 Lei, trimisă franco-recomandat. Banii înainte. Cu „rambus” nu se trimite. — A se cere la:

Administraţia „Libertatea”

— Durerile reumatice, podagra (durere de încheeturi) şi tot felul de dureri din răceală, — înceată îndată după o frecare cu „Spirtul-Diana” cel adevărat. (278 I) 9-

Duplicate după livrete. În urma ordinului Marelui Stat Major al Armatei, nu se mai eliberează duplicate după Livretele Md. E. pierdute, decât numai după-ce se va fi publicat în „Monitorul Oficial” pierderea lor şi după-ce s'a cercetat şi dovedit, că la temelia pierderii nu este nimic de bănuit.

Vechea revistă ilustrată „COSINZEANA”

întemeiată în anul 1911 de Sebastian Bornemisa la Orăştie, apare şi acum în Cluj sub acelaşi conducere şi având colaborarea celor mai de seamă scriitorii.

Cereţi numere de probă gratuite din această excelentă revistă de familie, indispensabilă în fiecare casă cu cetitori cărţurari.

Adresa: „Cosinzeana” Cluj, Piaţa Caza Vodă Nr. 16. (0) 1 5

Trebuie să suferi aşa?

Nu! căci toate durerile reumatice, Gichtul şi alte dureri provenite din răceală, încetează dacă frecl bine partea dureroasă cu veritabilul „Diana” Franzbrantwein Numai cu inscripţia „Diana” e cel bun. (523) 4- (1)

